มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ตุง

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะตุงที่ใช้ในเทศกาลประเพณีของชุมชน พิธีกรรมทางศาสนา และการประดับตกแต่งทั่วไป ไม่ครอบคลุมถึงตุงที่ใช้ในพิธีการเต็มรูปแบบ เช่น พิธีการของเจ้านายฝ่ายเหนือ

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ตุง หรือที่เรียกว่า “ธงประดับ” หมายถึง ธงที่ทำจากกระดาษหรือผ้าชนิดต่าง ๆ มีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือสามเหลี่ยม ประกอบกับก้านไม้หรือวัสดุอื่น ที่มีความยาวเหมาะสมกับความยาวของธง โดยติดยึดด้วยกาว หรือเย็บด้วยด้ายหรือเชือก ตามความเหมาะสม มีการตกแต่งลวดลายของธงให้เหมาะสมกับการใช้ประดับตกแต่งสถานที่ในการจัดเทศกาลประเพณีของแต่ละชุมชน หรือใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา หรือใช้ในการประดับตกแต่งทั่วไป

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม มีขนาดและสัดส่วนเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย

๓.๑.๒ กรณีผืนธงที่ทำด้วยผ้า การเย็บเก็บริมผ้าต้องเรียบร้อย

๓.๒ ลวดลาย

ต้องประณีต สม่ำเสมอ มีสีสวยงาม ถูกต้องตามลักษณะลาย และไม่เห็นรอยต่อของลายเด่นชัดตลอดชิ้นงาน

๓.๓ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องประณีต เรียบร้อย ติดแน่น คงทน เหมาะสมกับชิ้นงาน

๓.๔ การเคลือบเงา (ถ้ามี)

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม กรอบ แตก หลุด หรือลอก

๓.๕ การเย็บ ปัก ถัก ทอ

ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม สม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนนจากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๓.๖ เอกลักษณ์

ต้องมีเอกลักษณ์เฉพาะของตุง คือ ผืนธงต้องเป็นรูปทรงสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีชายห้อยยาวในแนวดิ่ง โดยยึดติดกับเสาไม้หรือวัสดุอื่นที่มีลักษณะเดียวกับเสาไม้ตั้งตรง ในแนวดิ่ง

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุตุงในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับตุงได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุตุงทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น ตุง ธงประดับผ้าฝ้าย

(๒) ขนาดหรือมิติ

(๓) เดือน ปีที่ทำ

(๔) ข้อแนะนำในการใช้และการดูแลรักษา

(๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ตุงที่ทำจากวัสดุชนิดเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบเอกลักษณ์ การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๖ ข้อ ๔. และ ข้อ ๕. จึงจะถือว่าตุงรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป ลวดลาย การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเคลือบเงา และการเย็บ ปัก ถัก ทอ ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๕ จึงจะถือว่าตุงรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างตุงต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าตุงรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป ลวดลาย สี การประกอบด้วยวัสดุอื่น การเคลือบเงา และการ เย็บ ปัก ถัก ทอ

๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบตุงอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม มีขนาดและสัดส่วนเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย	๔	๓	๒	๑
	กรณีผืนธงที่ทำด้วยผ้า การเย็บเก็บริมผ้าต้องเรียบร้อย	๔	๓	๒	๑
ลวดลาย	ต้องประณีต สม่ำเสมอ มีสีสวยงาม ถูกต้องตามลักษณะลาย และไม่เห็นรอยต่อของลายเด่นชัดตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	ต้องประณีต เรียบร้อย ติดแน่น คงทน เหมาะสมกับชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม กรอบ แตก หลุด หรือลอก	๔	๓	๒	๑
การเย็บ ปัก ถัก ทอ	ต้องประณีต เรียบร้อย สวยงาม สม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบเอกลักษณ์ การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ